

24 .07.2023

Dr hab. Łukasz Wójcicki

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Dziedzina : Sztuki muzyczne

Dyscyplina: Instrumentalistyka – saksofon

e-mail: lukasz.wojcicki@amuz.lodz.pl

Zleceniodawca opinii:

Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Zlecenia podjęte na podstawie art.14 ust. 2 pkt.2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki w zw. z art.179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Dotyczy:

Uchwały nr 129/2017–2018 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku, z dnia 02.07.2018 roku w sprawie wszczęcia na wniosek mgra Tomasza Dominika Licaka, przewodu na stopień doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki muzyczne; oraz Uchwały Senatu Akademii Muzycznej w Gdańsku (Uchwała nr 73/2023) z dnia 22.05.2023 powołujący moją osobę na recenzenta pracy doktorskiej Pana Tomasza Dominika Licaka.

Recenzja pracy doktorskiej mgr Tomasza Dominika Licaka „**Saksofon we współczesnej muzyce improwizowanej w kontekście środków wyrazu wspólnych dla jazzu i muzyki klasycznej, na podstawie autorskiego dzieła muzycznego**”

Praca doktorska Pana Tomasza Dominika Licaka pod tytułem: „**Saksofon we współczesnej muzyce improwizowanej w kontekście środków wyrazu wspólnych dla jazzu i muzyki klasycznej, na podstawie autorskiego dzieła muzycznego**” składa się z dzieła artystycznego, nagrań zarejestrowanych na dwupłytyowym albumie muzycznym „*Sonic Landscapes*”, stanowiącym główną część pracy oraz pracy pisemnej (wraz z tłumaczeniem na język angielski) będącej opisem dzieła artystycznego.

Program dzieła artystycznego:

Album muzyczny „*Sonic Landscapes*” składający się z trzech części:

Solaris

1. *Solaris*

Wykonawcy:

Tomasz Licak – saksofon tenorowy, Michał Starkiewicz – gitara, Flavio Gullota – kontrabas,

Luis Mora Matus – perkusja

Earth surfaces

2. *Baloon*

3. *Train To Tromso*

Wykonawcy:

Tomasz Licak – saksofon tenorowy, Michał Starkiewicz – gitara, Paweł Grzesiuk – kontrabas,

Radosław Wośko – perkusja

4. *Deserts*

Undergrand

5. *Cave*

6. *Roots*

7. *Fungarium*

8. *Volcano*

Wykonawcy:

Tomasz Licak – saksofon tenorowy, Maciej Wróbel – perkusja

Ocena dzieła artystycznego

Z uznaniem należy podkreślić interesujące i autorskie ujęcie tematu pracy mgr Tomasza Licaka oraz dobór własnych, autorskich nagrań w swojej pracy stanowiących świetny pretekst do dyskusji o problemach sonorystyki w praktyce saksofonowej w kontekście muzyki improwizowanej. Nie chcę analizować wszystkich przykładów z osobna, ponieważ ich kompilacja tworzy spójną, przemyślaną koncepcję.

Doktorant ukazuje się w nagraniach jako muzyk dojrzały, wrażliwy, wyczulony na barwę i przestrzeń, demonstrujący wysoką próbę możliwości wykonawstwa instrumentalnego. Sam instrument w prezentowanych nagraniach brzmi różnorodnie, ukazując szerokie możliwości brzmieniowe instrumentu. W części opisowej na temat każdego z nagrań można odszukać treści dotyczących inspiracji jakim ulegał Autor i wraz z nadanym tytułem wszystkie utwory stanowią również przykład muzyki programowej. We wszystkich nagraniach na uznanie zasługują również muzycy towarzyszący, którzy idealnie odbierają sugestie artystyczne Doktoranta. W swym albumie Autor ukazał kunszt dojrzałego Artysty, świadomie kreującego własny, interesujący świat muzyczny.

Ocena pracy doktorskiej

Praca pisemna składa się z trzech rozbudowanych rozdziałów poprzedzonych wstępem. Na końcu Autor dodaje Podsumowanie, Bibliografię oraz Netografię. W rozdziale pierwszym mgr Tomasz Licak zakreśla zarys historii saksofonu z uznaniem podziału na wykonawców jazzowych i klasycznych w oparciu o saksofonowe środki wyrazu i techniki wykonawcze.

Rozdział drugi prezentuje pojęcie muzyki improwizowanej jako autonomicznej formy sztuki oraz biorąc pod uwagę własne doświadczenia w pracy twórczej nakreśla jej definicję. Przedstawia ciekawe wyjaśnienia sformułowań kompozycji oraz improwizacji. W kolejnych podrozdziałach Autor wskazuje różnice między muzyką komponowaną a improwizowaną, ukazując różnice oraz pewne obszary wspólne dotyczące tych dwóch pojęć.

Szczególnie ciekawe są podrozdziały dotyczące ujęcia muzyki improwizowanej w odniesieniu historycznym do rozwoju działalności muzycznej człowieka w ogóle. Następnie opisuje oraz systematyzuje terminy, takie jak: muzyka improwizowana, jazz, free jazz czy muzyka kreatywna.

Rozdział trzeci Autor dedykuje przede wszystkim środkom wyrazu artystycznego w kontekście technik wykonawczych. Sporo miejsca poświęca na charakterystykę wybranych technik takich jak: glissando, slap tongue, wielodźwięki, subtone, growling, vibrato, wariacje tembrowe oraz autorskiej technice *non mouthpiece* (bardzo ciekawe tabele na podstawie własnych badań). Ważnym jest także fakt przytaczania przykładów muzycznych, gdzie przedstawiane środki występują. Ponadto nie zabrakło tu także opisu i wskazania ważnych koncepcji melodycznych, jak: teorie związane ze stosowaniem trójdzźwięków, skale i paternity melodyczne Nicolasa Slonimskiego, a także różne pomysły z wykorzystaniem pentatoniki.

W ostatnim podrozdziale trzeciego, rozbudowanego rozdziału Autor skupia się na analizie nagrań zarejestrowanych na dwupłytyowym albumie. Dokładnie omawia improwizowane przykłady, w których wybiera poszczególne fragmenty, w których wskazuje wybrane, użyte techniki wykonawcze, wskazuje wybrane przez Siebie m.in. skale oraz tło brzmieniowe, a w szczególności przytacza źródła swoich inspiracji – „refleksje odnoszące się do zjawisk zachodzących w przyrodzie”.

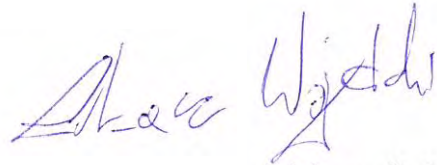
Pracę opisową kończy Podsumowanie, w którym Autor przedstawia wiele cennych przemyśleń związanych z muzyką improwizowaną, jako autonomicznego gatunku, z rolą środków wyrazu we współczesnym świecie muzycznym na podstawie własnych doświadczeń twórczych.

Część opisowa pracy doktorskiej Pana Tomasza Licaka zasługuje na uznanie. Struktura pracy jest spójna i logiczna, aczkolwiek skłaniałbym się do umieszczenia opisu autorskiego dzieła muzycznego w osobnym rozdziale (np. czwartym). Pod względem edytorskim przygotowana została dobrze i przejrzysto, chociaż w kilku miejscach należałoby poprawić kilka błędów interpunkcyjnych i literowych, które jednak nie wpływają na ogólny odbiór pracy pisemnej. Na uznanie zasługuje dodanie szeregu przykładów graficznych (fotografie, tabele, schematy, itp.), a także bogatą bibliografię.

Konkluzja

Opis dzieła ukazuje autora jako muzyka dociekliwego, o wielkiej wiedzy i pasji . Wnosi on wiele istotnych wartości do omawianej problematyki. Uważam, że mgr Tomasz Dominik Licak zaprezentował oryginalne i twórcze rozwiązanie problemu artystycznego, a także wykazał się ogólną wiedzą teoretyczną w dyscyplinie artystycznej.

Stwierdzam, że praca doktorska mgr Tomasza Licaka spełnia wymagania art. 13 ustawy 1 z dnia 14 marca 2003 roku i wnioskuję o jej przyjęcie.

dr hab. Łukasz Wójcicki prof. AM